

VIEDOKLIS**Situācija
nepārsteidz****Matīss Rostoks,
ZAB Deloitte Legal advokāts:**

No juridiskās puses raugoties, VID konkrētajā situācijā ir izmantojis tiesības bezstrīda kārtībā piedzīt laikā nesamaksātos nodokļu maksājumus. Šādas darbības regulējums ir skaidrs, un VID rīcībā ir pietiekams un efektīvs līdzekļu arsenāls, lai iekasētu nodokļu parādu. Vienlaikus piemērojams regulējums nosaka precīzu kārtību, kādā veicama nodokļu parādu piedziņa, lai kaut nedaudz tiktu ievērotas nodokļu maksātāju konstitucionālās tiesības uz īpašumu.

Piemēram, pirms nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas bezstrīda kārtībā VID nodokļu parādu segšanai jānovirza izveidojušās nodokļu pārmaksas un nokavēto nodokļu maksājumu piedziņa vispirms vēršama uz parādnieka naudas līdzekļiem un tikai pēc tam piedziņu var vērst uz parādnieka nekustamo īpašumu.

No otras puses raugoties, aprakstītā situācija var nonākt pretrunā ar valsts pārvaldē izloloto Konsultē vispirms principu, kura viens no mērķiem ir novērst valsts iestāžu pārbažu balstīšanu

uz policejiskām metodēm, meklējot noziedzniekus biznesa vidē, veicinot uz caurskatāmību un komunikāciju balstītu sadarbību ar biznesa vidi, ko papildina uzraudzības pilnvaras kā viens no sadarbības elementiem.

Vadlīnijas par Konsultē vispirms principa piemērošanu nosaka, ka Konsultē vispirms principa mērķis ir panākt savstarpēju sapratni starp uzņēmējiem un uzraugošajām iestādēm, veicinot noteikto prasību izpildi, nevis sodu likšanu. Praksē, ko cita starpā apliecina arī šis gadījums, VID šo principu šobrīd piemēro kūtri. Tāpat praksē nereti novērojami gadījumi, kad vienas darba dienas ietvaros divas dažādas VID struktūrvienības pauž diametrāli pretēju pozīciju. Piemēram, tikšanās laikā ar VID Nodokļu kontroles pārvaldi tiek pausta izpratne par klientam radušos situāciju un ir sajūta, ka VID un klients ir uz vienas laipas.

Vienlaikus tās pašas dienas pēcpusdienā VID Nodokļu parādu piedziņas pārvalde ir pieņēmusi lēmumu par nodokļu parādu piedziņu. Attiecīgi, aprakstītā situācija nav pārsteigums, un VID noteikti vēl ir, kur augt, lai nodrošinātu uz klientu vērstu valsts uzraudzību. Minētais ir īpaši svarīgi arī tādēļ, ka katru gadu auditu vai datu atbilstības pārbažu ietvaros ar VID saskaras vairāk kā 9000 uzņēmumu.